

27x24.77	1/5	29	עמוד	מגזין - גלובס	27/08/2020	74258649-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

26
קרב רב
מלחמת הירושה
חסרות התקדים
בחסידות סדיגורה

28 הפיכת חצר
האדמו"ר החליט לרלג על בנו הבכור, אלמנתו
החליטה בתגובה להתעלם מהצוואה שלו, וחצר
סדיגורה נקלעה לקרב חסר תקדים | דוד פויר

הצוואה המטלטלת
שהכתירה ליורש דווקא
את הבן החמישי ולא
את הבכור, הצעד חסר
התקדים של הרבנית
שיצאה נגד צוואתו
של בעלה, והחסידים
שנקרעים כעת בין
שיעילה למשי"י • חסידות
סדיגורה הקטנה
והייחודית נתונה בימים
אלה בקרב שלא נראה
כמותו, וברקע יש גם
נכסים בעשרות מיליוני
דולרים וטייקונים
שבוחשים

דוד פויר

שאלה

כינוס השלושים בחצר
סאדיגורה. כות, כבוד וכסף

צילום: AP - Name of Photographer

74258650-7	27/08/2020	g גלובס - מגזין	עמוד 30	2/5	22.95x33.01
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינון - 80790					

שיע'לה הצעיר (מימין), ומש"י הבכור.
קטן זוכה, גדול בוכה

הבכור, מרדכי שלום יוסף בן ה־38 המכונה מש"י, קבע האדמו"ר בצוואתו כי מי שימשיך אותו יהיה רווקא בנו החמישי, יצחק יהושע העשיל בן ה־24 המכונה שיע'לה. בכך יהפוך שיע'לה לאדמו"ר הצעיר בעולם. קפיצה כזו מעל הבן הבכור לא קרתה מעולם בחסידות.

כאן רק מתחיל הבלגן. בעולם החסידי נהוג להכריז על היורש מול הקבר הפתוח, כדי להראות המשכיות, אבל הצוואה הייתה כל כך מפתיעה שהוחלט לדחות את קריאתה לאחר־השבעה כדי לתת לכולם זמן לעכל את החדשות. מבחינת מש"י, שהיה יד ימינו של אביו, צוואה כזו היא מכה קשה מאוד. סכין בלב. רחיית ההודעה הולידה, כמצופה, גל של שמועות וסחרירים. לא עברו יומיים ובעיצומה של השבעה הורלפה הצוואה לתקשורת החרדית.

הנה כמה חלקים ממנה, בקיצורים הכרחיים: "תחילה וראש", כותב האדמו"ר, "הנני להודות לצאצאי, בניי וזוגתם ובנותי ואישיהם, על שעמדו על משמרתם ונהגו בי ביותרת הכבוד. הכרת הטוב מיוחדת אביע לבני הרב מרדכי שלום יוסף על גודל פועלו והשתדלותו בעת שעמד לימיני בצרתה לי".

שלוש שנים שמש"י מקריש את עיתותיו וממונו לטיפול באביו. הסכין מסתובב רק בסעיף החמישי של הצוואה וקובע מפורשות: "הנני ממנה בזה את בני הרב יצחק יהושע העשיל שיהא ממלא מקומי, שישב על כסאי ויעמוד בראש אנשי שלומינו וינהיג אותם בכל העניינים... ידעתי שהוא ראוי להיות איש על העדה. בני ממלא מקומי יעמוד בתוקף ההנהגה בראש כל המוסדות שבכל אתר ואתר שנושאים את השם "סריגורה" בארץ ישראל ובחו"ל. הכל יהיה תחת פיקוחו, הנהגתו ומשמרתו, כולל כל ענייני המינויים, ואנ"ש ית"יעצו עמו בכל עניין ויקבלו את דעתו והכרעתו". בום, כמו שאומרים. קטן זוכה, גדול בוכה. כנראה שהרב ז"ל תיאר לעצמו שזה לא יעבור בקלות והוסיף את הפסקה הבאה: "אני מבקש בכל לשון לבל יהיו מאן דהו לערער על צוואתי זו, אבקש להיות עם בני, לדבוק בו כמו שדבקו באבותי הקדושים ובי, לסייע ולתמוך בו בכל העניינים ואכיר טובה לכם על כך כל הימים". לא זו אף זו, יש ריווחים שהמנוח לא הסתפק בכך וראג לשלוח עותקים מהצוואה למספר כתובות על מנת לוורא שתמומש במלואה.

לא עבר יום – זו לא מליצה, באמת לא עבר יום, ואנחנו

פתח במעשייה: אדמו"ר של חצר חסידית אחת, לא משנה מאיזו עדה, הלך לעולמו והשאיר אחריו שלושה בנים לריב על הירושה. מגיע אחד מהם לדיין ואומר לו: עצור הכול! אבי ז"ל נגלה לי בחלום ואמר שאני צריך להיות האדמו"ר. נחמד לשמוע, ענה הדיין, אבל בפעם הבאה שהוא יגיע אליך – שלח אותו להתגלות בחלומות של החסידים.

שמעתי את המעשייה הזו בעשרות גרסאות בשבועיים האחרונים וכולן נועדו להוכיח את אותה הפואנטה: בסוף, מנהיג זה לא מי שקורא "אחריי", מנהיג זה מי שהולכים אחריו. אחרי מי משלושת האחים לבית פרידמן, שנקראים עכשיו האדמו"ר מסריגורה, יבחרו החסידים ללכת אחרי שישקע האבק על מאבק הירושה בעקבות מות אביהם, הרב ישראל משה פרידמן, שמת לפני כשבועיים והוא בן 65 שנים בלבד? זה תלוי רק בהם.

האדמו"ר הצעיר בעולם

בסיפור שמתחולל בימים אלה בחצר סריגורה – וכבר זכה לכינויים מפוצצים כמו "הטלנובלה הנוצצת בעולם החסידי" ו"דרמה בחצר החסידית" – יש כמעט הכל, ובעיקר כמויות גדולות משלושת הכפים של מיקי זוהר: כוח, כבוד וכסף. אם לתמצת אותו למשפט אז מה שיש לנו כאן הוא אדמו"ר שמשאיר אחריו צוואה ברורה ומצביע על ממשיך, כשמנגד אלמנתו שמסרבת לקבל אותה ומחלקת מחדש את החסידות, וברקע שלל עסקנים ובוחשים וכסף גדול.

ולסיפור בהרחבה. האדמו"ר, הרב ישראל משה פרידמן המכונה "אבירי ים", נפטר לאחר שחלה בסרטן והשאיר אחריו עשרה ילדים – ארבע בנות ושישה בנים. האדמו"ר פרידמן כיהן כחבר במועצת גדולי התורה ונחשב שם למנהיג אהוב. הוא ימני בנושאים מדיניים ומתון בנושאים של דת ומדינה, כמו חוק הגיוס. בהתנתקות הוא הוביל קו ניצי ודרש לפרוש מממשלת שרון. כהונתו כאדמו"ר נמשכה שבע שנים וחצי, מאז פטירת אביו, אברהם יעקב פרידמן, בינואר 2013. היו אלה שבע שנים טובות לחסידות שהתרחבה והתבססה. דמוגרפית ופוליטית.

לפי המקובל, הבן הבכור תופס את מקום אביו אחרי מותו, אלא שהאדמו"ר השאיר אחריו צוואה שהפתיעה את כולם והכניסה את החסידות הקטנה לסחרור: במקום הבן

בעולם החסידי נהוג להכריז על היורש מול הקבר הפתוח, כדי להראות המשכיות, אבל הצוואה הייתה כל כך מפתיעה שהוחלט לדחות את קריאתה. מבחינת מש"י צוואה כזו היא מכה קשה מאוד. סכין בלב

לא עבר יום והרבנית האלמנה הוציאה מכתב משלה, בתמיכת דיינים, בו היא פורשת את המתווה שלה – המנוגד למה שציווה האדמו"ר. היא בוחרת לחלק את האדמו"רות בין הבנים: מש", אהרון דב בער ושיע'לה

עוד בתוך השבעה – והרבנית האלמנה שרה פרידמן לבית פלדמן, הוציאה מכתב משלה, בחתימתה ובתמיכת דיינים מבית הדין החרדי, בו היא פורשת את המתווה שלה – במקום לעשות כפי שציווה האדמו"ר, היא בוחרת לחלק את האדמו"רות בין הבנים: מש"י, הבכור, יזכה בתואר "האדמו"ר מסריגורה-ירושלים"; הבן השלישי, אהרון דב בער, יהפוך ל"אדמו"ר מסריגורה-לונדון"; והחמישי, שיע'לה, יקבל את החצר המרכזית בבני ברק, את הכינוי "האדמו"ר מסריגורה-בני ברק", וינהל את מוסדות החסידות הנמצאים ברובם בעיר.

המכתב אומר בפירוש כי למרות רצונו המפורש של האדמו"ר המנוח, "השלום והאחוה בין האחים דורשים שלא להיענות". האחים אולי הסכימו – אבל העסקנים והמשקמים (גבאים) והבוחשים מבפנים ומבחוץ עדיין מתנגדים להחלטה. כזה עור לא היה לנו כפול שלוש: הרבנית ראש בראש נגד הרבי, העסקנים נגד הרבנית, הרבנית נגד בחירת בנה הצעיר – כולם נגד כולם. ובתווך – החסידים שגם הם לא מקבלים, נכון להיום, את החלוקה החרשה והולכים לפי צוואת רבם. ברקע יש גם נכסים בעשרות מיליוני דולרים בארץ ובעולם וכמה נגידים – טייקונים בחרדית – שבוחשים בקלחת.

כשיצאו הבנים אל בית הקברות בתום השבעה, הלך אמנם מש"י בראש, כיאה לבכור, אבל הגבאים והחסידים בחרו לעמוד ולשיר מאחורי שיע'לה הצעיר. בדרך חזרה הם כבר בירכו זה את זה בברכת "בית צדיקים יעמוד" האומרת, יש לנו רבי.

בשבת האחרונה התבררו יחסי הכוחות במשפחה כשהאם, כל האחיות וכל האחים – למעט שיע'לה שנתר לבד בבני ברק – כילו במלון בירושלים ואף ערכו טיש משותף ומפואר לשני האדמו"רים החדשים – מש"י ואהרון דב בער.

אלפי אנשים, רובם סקרנים מחוץ לחסידות, באו לטקס ההכתרה הלא רשמי. בינתיים, בבני ברק, עושה שיע'לה את צעדיו הראשונים כאדמו"ר. השבוע הוא החל לקבל "קוויטלאך" (פתקים עם בקשות) מהחסידים. צילומים של חסידים עומדים בתור בסבלנות עד שיזכו להיכנס "לקודש פנימה" מילאו את האתרים. בשבת הוא יערוך את טבילת האש האמיתית שלו. כולם צופים לו גדולות ונצורות. אבל יהיה מה שיהיה הלאה, מעכשיו הכל תלוי בחסידים.

הקרב על הנרטיב

הנרטיב של הפרשה כפי שהתקבע הוא פשוט ופשטני: חפשו את האישה. האלמנה הפרה את צוואת האדמו"ר ובמלחמתה על כבוד בנה בכורה הקריבה את שלמות החסידות לטובת שלמות המשפחה. האם מעדיפה את הבן שהיא אוהבת על פני הבן שנבחר בצוואה, מה שיוכל לפרק את החסידות הקטנה – 800 עד 1,000 משפחות (לפי מפקד שערכה אגודת ישראל) – ולהביא להיעלמותה מהמפה. "מה היא מתערבת", זעמו חסידים ששוחחתי איתם על הרבנית. "זה הכול גאווה", אומר לי חסיד, "האחים פשוט לא יכולים להשתחוות לפני אחיהם הקטן. כמו שהיה עם יוסף הצדיק שאחיו לא סבלו את חלומותיו ובסוף השתחוו לו – זה מה שיקרה גם פה".

יש גם המפנים אצבע כלפי אביה של הרבנית. שרה פרידמן לבית פלדמן היא בתו של המיליארדר הלונדוני-חרדי, הנגיד המכובד משה חיים פלדמן (ראו מסגרת), חסיד ויז'ניץ הידוע בכשרון הבחישה שלו שהקנה לו את הכינוי "ממליך האדמו"רים". זה לא חדש לה, רומזים החסידים, היא למדה את זה בבית. אגב, הרבנית והאדמו"ר ז"ל הם קרובי משפחה רחוקים; הוא היה בן דודו של אביה. האם זה הנרטיב הנכון? לא יודע, אבל דבר אחר אני כן יודע: כשכולם, כולם – מהאתרים החרדים, דרך ynet ועד תאגיד השידור – מספרים את אותו הסיפור בדיוק, סימן שיש גם סיפור אחר, אולי טוב יותר. צריך רק להסתכל

20.53x32.55	3/5	עמוד 32	גלובס - מגזין	27/08/2020	74258648-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציורו - 80790					

הרבנית שרה פרידמן
(יושבת שנייה מימין)
מקבלת ביקור תנחומים
של ח"כ שקד והרב לאו.
ראש בראש נגד האדמו"ר

אחרת על כל הסיפור. איפה התחלתי? משהו ניצנץ אלי מתוך הררי הטוקבקים באתרים החרדים.

טוקבק לדוגמה: "מש"י הוא מוכשר גדול, יש לו קשרים, הוא חכם והוא שולט על המוסדות, אז המשמשים לא רוצים אותו, הם רוצים את הכסף. מש"י בנה את החסידות, אז המטומטמים האלה רוצים רִבָּה שאין לו מושג בחיים שלו והם יכולים לעשות איתו מה שהם רוצים. זה המשמשים שלא אכפת להם כבוד הרבי וכלום".

אז אני מתחיל לעשות טלפונים ותוך לא הרבה זמן אפשר להעמיד את הנרטיב של המיעוט. הוא שונה לגמרי ובעיניי גם הרבה יותר מעניין. פשוט צריך להסתכל על הכל הפוך. ראשית, יש גם עדויות שאומרות שהאדמו"ר רצה, שימו לב, לחלק את האדמו"רות בין שלושת ילדיו לאחר מותו. יש גם עדויות הטוענות שהאדמו"ר נלחץ בימי מחלתו האחרונים בידי עסקנים ומשמשים שניסו להרחיק את מש"י מהאדמו"רות ולבטל לחלוטין את חלוקת החצר. הם רצו משהו "חלק" שאפשר יהיה לשלוט בו והתלבשו על שיע'לה הקטן. על מש"י, שבונה את החסידות עם אביו כבר 20 שנה, אין להם הרבה סיכוי.

העדויות מוליכות אל גורמים חזקים בחסידות ששמותיהם לא יציגו כאן. הם, כך נטען, אלה שמועריבים בכל הספין הזה. יש עליהם הרבה בדיחות בבני ברק. אמנם רוב החסידים תומכים בשיע'לה, אבל הגרעין התומך במש"י לא מוותר. לדידם, הסיפור הוא "ניסיון השתלטות שלהם על החצר, שנמשך שנים".

אף אחד לא רוצה לומר את זה בקול ומפיו, אבל טענת המיעוט היא שאותם גורמים, יחד עם נגידים עשירים הבוחשים בעיניי החסידות, משכו בחוטים כדי לבטל את חלוקת האדמו"רות לשלושה, וכך לשמור על גרעין השליטה הכלכלי בחסידות. אמנם לא כסף גזיל, אבל גדלץ' לרוב וכמה נכסים מניבים כמו אולם שמחות בירושלים.

לפי הנרטיב הזה האב רצה את בכורו, הגורמים ניצלו את חולשתו של האדמו"ר בימיו האחרונים, והרבנית? במקום להסתכל עליה כמי שממרה את פי בעלה - כעת היא הופכת בעצם ליחידה שמנסה להגן על בקשתו ומורשתו.

את התיאוריה הזו מחזקות כמה שאלות בסיסיות מאוד: (1) למה שהרב, שגידל את מש"י, הפך אותו ליד ימינו וסמך עליו במאה אחוז, יתנער ממנו ככה? הרי לא מרובך בארם אכור. (2) למה שהרבנית תעשה את זה, בעצם? מה התמריץ שלה לצאת מהצללים ולריב עם כל החסידות? (3) איך הסכימו כל הבנים, למעט שיע'לה, להפך לכאורה את צוואת אביהם? (4) האם סיפור על אבא הבוגר בבנו בכורו ומנגד אישה שמפרה את בקשתו האחרונה של בן זוגה הוא באמת הרבה יותר הגיוני ומתקבל על הדעת מאשר סיפור של בחישה ועסקנות כשביל כסף? אני בכלל לא בטוח. (5) למה האבא לא פרסם את הצוואה בחייו? לפי תיאוריה אחרת, יש כמה צוואות שמסתובבות.

על פי הגרסה הזו, מה שמתחולל כעת הם מאמצים אדירים להשחיר את שמו של מש"י. כשאני מסתכל אחורה על הכיסוי העיתונאי בתקשורת החרדית, אין שום דבר שיתור את זה: אחוז מהמם מכל הכתבות מהללות את שיע'לה ומתעלמות לגמרי ממש"י, או מציגות אותו כעסקן. למרות שלפי עדויות רבות הוא זה שאחראי - לא פחות

מאביו ז"ל - לפריחת החסידות בשנים האחרונות. אין חולק שמש"י הקדיש את השנים האחרונות לאביו. אין חולק גם על התנהגותו המכובדת מאז פרסום הצוואה: רגוע, ממלכתי, סופג בשקט את הביקורת. היו חסידים שאמרו לי שהוא יהיה מוכן לוותר על הכול ולא לבזות את שם אביו ולו בברל של טענה שהוא לא היה כשיר כשחתם על הצוואה האחרונה. יש הטוענים שהאדמו"ר בכלל לא כתב אותה - הקריאו לו נוסח לא נכון והוא חתם. אני מכבד את זה. כשאני בוחן מחדש את כל היריעות מאז מותו של האדמו"ר ועד אתמול, קשה לי להשתחרר מהתחושה שבהחלט ייתכן שעברו על כולנו, גרמו לנו לראות את הכול הפוך. "זה ניסיון הפיכה", אומר לי חסיד של מש"י ברם ליבו ומתאר מסע רדיפה אחריו ואחרי חבריו. אם כל זה נכון, זה חתיכת ספין גאוני. האם מש"י פרידמן הוא הגיבור הטרגי של כל הסיפור? אני לא פוסל את האפשרות.

החסידות שמקדשת את היופי

מצד שני, גם בלי הצוואה הנלהבת, רבות העדויות שהאדמו"ר אכן העדיף את בנו הצעיר. "אין ראוי לאב להתפאר בבנו", אמר לאדמו"ר מבעלו, "אבל הוא (שיע'לה) מבהיק וזורח ביותר". יש האומרים שבמו אונניהם שמעו את האדמו"ר מבטיח לחתנו ששיע'לה יהיה זה שיירש אותו. שמעו של הבחור כגדול בתורה יצא למרחוק ויש לי איזה אלף סיפורים על צריקותו, למרדנותו ומידותיו האציליות. כמה הוא עוזר, כמה הוא חכם, כמה הוא יפה - והיופי, חברות וחברים, חשוב מאוד לחסידי סריגורה; היופי הוא הדרך של סריגורה לעבוד את האל. לחסידות הקטנה מרומניה יש תיאולוגיה ענפה ומרתקת שבבסיסה עומד היופי והפאר. לפני הנרטיב, בואו נתעכב על תיאוריית היופי של סריגורה. היא היתה החסידות הראשונה שביקשה למרוד בעוני, בסגפנות ובצניעות של החברה החרדית. אצלם האדמו"ר הוא לא "רק" רב - הוא מלך. האדמו"רים הראשונים נסעו בכרכרות פאר, גרו באחוות ענק, היו להם כלי כסף וזהב מיוחד, תזמורות היו מלוות אותם לכל מקום. הכי הפוך מתרמית האדמו"ר; בסריגורה, הגברים מסתלקים

היופי הוא הדרך של סדיגורה לעבוד את האל. היא היתה החסידות הראשונה שביקשה למרוד בסגפנות של החברה החרדית. הגברים שם מסתלקים בקפידה, בעלי לבוש ייחודי וגלגול פאות ספציפי ביותר סדיגורה שתמיד נחשבה לחסידות הכי ציונית הולכת ומתרחקת. אולי גם זה הוביל לבחירה בשיע'לה, שהוא הרבה יותר "קנאי" ודובר רק יידיש. מש"י, לעומתו, דובר עברית ופתוח קצת יותר לחברה הישראלית

7.89x31.99	5/5	עמוד 33	g גלובס - מגזין	27/08/2020	74258652-9
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

ההון של משפחת הרבנית: יותר מ־200 מיליון ליש"ט

← בין שלל הריווחים והשמועות על הנעשה בימים אלה בחסידות סדיגורה, שבה ומוזכרת העובדה כי רעייתו, הרבנית שרה פרידמן, היא בת למשפחה חרדית שנחשבת לאחר מהעשירות בכריטניה. הרבנית היא בתו של חיים משה פלדמן, חסיד ויזניץ' ו"ברון נדל"ן", שעיקר עסקיו בלונדון. פלדמן, שניצב יחד עם משפחתו במקום ה־582 ברשימת 1,000 האנשים העשירים ביותר בכריטניה של ה"סאנדיי טיימס", נולד ב־1935. ההון שלו ושל משפחתו מוערך ב־209 מיליון ליש"ט. ברשימת הפילנתרופים המובילים של העיתון הבריטי הוא ניצב במקום גבוה הרבה יותר (39) לאחר שתרם כ־5 מיליון ליש"ט בשנה החולפת (2.4% מהונו) לצדקה. ברשם החברות הבריטי הוא רשום כהיינריך פלדמן. לפי אתר companycheck, הוא מכהן בתפקידים שונים ב־89 חברות פעילות, ובין שלל החברות שבבעלותו נמצאות חברת ניהול הנדל"ן Manaquel יחד עם חברות ייזום וניהול נדל"ן אחרות. סך הנכסים של כל החברות הבריטיות בהן פלדמן מכהן בתפקיד כלשהו מתקרב ל־600 מיליון ליש"ט. גם רעייתו דבורה, שנולדה ב־1937, מחזיקה בתפקידים רשמיים בלא פחות מ־151 חברות פעילות, לפי רישומי אותו אתר. וגם שרה, הבת הרבנית, מחזיקה בתפקידים רשמיים בתשע חברות שונות.

פלדמן, אגב, הגיע לישראל בעיצומו של משבר הקורונה במטוס פרטי, לפי הדיווחים באתרים חרדיים. הוא אובחן כחולה בקורונה כבר במרץ, ואף היה מאושפז בבית החולים "לניאדו" במצב קשה, כשהוא נזקק להנשמה. במאי הוא החלים ושוחרר מבית החולים, אך לא ידוע האם הוא עדיין בישראל. ייתכן שגם בשל העובדה שכיכבו ברשימת העשירים של ה"סאנדיי טיימס", הפכו פלדמן ורעייתו ליעד להתקפות בתקשורת הבריטית מצד דיירים ושוכרים, שהאשימו אותם בהזנחת המבנים והמגורים שלהם. "הם אחד מהזוגות העשירים ביותר בכריטניה... אז למה הדיירים שלהם חיים בתנאים נוראיים?" תהו ב"דיילי מירור" במאי האחרון, כשסיקרו מחאה פומבית של דיירי פרויקט דיור ב"דורצ'סטר קורט".

עסקה נוספת שגרמה לחשיפה רבה של המשפחה, לא ברור כמה ממנה רצויה לה, הייתה עסקת רכישת אחד הבניינים המפורסמים בלונדון, הממוקם בכתובת "מספר 1, נתיב העופות" (Poultry Lane). הבניין, בעל עיצוב ייחודי, נקנה על ידי קבוצת השקעות נדל"ן בראשות פלדמן בעבור כ־100 מיליון ליש"ט, ובינתיים נמכר לקרן השקעות אחרת.

אסף אוני

שם וישפיע על התמונה הפוליטית? "המושב במועצה לא הגיע להם בזכות אלא בחסד", משיב ביתאן. "לדעתי, נכון לעכשיו אין על מה לדבר, לא יכניסו אותו, ובכלל העתיד של המועצה לא ברור".

"אני מעריך שלא", מסכים גם גרובייס, "סדיגורה יושבת בזכות הילת קדומים. אבותיו ישבו במועצה מיום הקמתה, אבל לרשת כיסא במועצת גדולי התורה זה לא סיפור פשוט, בטח עכשיו, עם הקורונה, מי יודע מתי המועצה תתכנס שוב. בכל מקרה, יפליא אותי מאוד אם הוא ייכנס". איך, אם בכלל, ישפיע מקרה סדיגורה על חסידויות אחרות?

ביתאן: "בעשור הקרוב יתחלף עוד דור של אדמו"רים ואנחנו נראה עוד עשרות סכסוכים כאלה – עכשיו כולם מסתכלים על סדיגורה. יש פה הרבה מאוד תקדימים: רצון האדמו"ר פתאום לא נחשב, הצוואה שלו לא שווה וכמובן – מעשי הרבנית. יכול להיות שהתגובה תהיה שיגבילו עכשיו את כוחן של הנשים עוד יותר".

● g@globes.co.il